

cia jakiegokolwiek pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy.

2. Renta chorobowa przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.
3. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ustalają komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

Art. 29b. Renta chorobowa wynosi 65% zarobku stanowiącego podstawę wymiaru renty.”;

- 2) w art. 40 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Do renty chorobowej przysługują tylko dodatki rodzinne, o których mowa w ust. 1 pkt 1.”;
- 3) po art. 51 dodaje się art. 51a w brzmieniu:
„Art. 51a. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa w drodze rozporządzenia najniższe kwoty zasiłku pogrzebowego.”

Art. 57. W ustawie z dnia 8 czerwca 1972 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 23, poz. 165 oraz z 1974 r. Nr 21, poz. 117) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 40 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa w drodze rozporządzenia najniższe kwoty zasiłku pogrzebowego.”;
- 2) art. 60 otrzymuje brzmienie:
„Art. 60. Osobom współpracującym, objętym ubezpieczeniem w myśl ustawy lub przepisów wydanych na podstawie art. 65, nie przysługują świadczenia określone w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, o ubezpieczeniu rodzinnym, o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 58. 1. W sprawach unormowanych niniejszą ustawą tracą moc wszelkie przepisy, a w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu spo-

leczonym (Dz. U. Nr 51, poz. 396, z 1934 r. Nr 95, poz. 855, z 1936 r. Nr 3, poz. 24, z 1938 r. Nr 3, poz. 15, Nr 26, poz. 227 i Nr 29, poz. 258, z 1939 r. Nr 71, poz. 476, z 1944 r. Nr 4, poz. 19, Nr 5, poz. 24 i Nr 9, poz. 44, z 1945 r. Nr 43, poz. 240, z 1946 r. Nr 4, poz. 28 i Nr 6, poz. 57, z 1947 r. Nr 2, poz. 4 i Nr 66, poz. 413, z 1948 r. Nr 27, poz. 183, z 1949 r. Nr 18, poz. 109, z 1950 r. Nr 36, poz. 333 i 334 oraz Nr 44, poz. 407, z 1951 r. Nr 17, poz. 138, Nr 41, poz. 313 i Nr 67, poz. 466, z 1954 r. Nr 22, poz. 78 i Nr 30, poz. 116, z 1958 r. Nr 35, poz. 154, z 1968 r. Nr 3, poz. 6 i 12 oraz z 1972 r. Nr 27, poz. 190 i 191) — z zastrzeżeniem art. 59 ust. 2 niniejszej ustawy;

- 2) dekret z dnia 29 września 1945 r. o uiszczaniu przez pracodawców całości składek na ubezpieczenie społeczne i na Fundusz Pracy (Dz. U. Nr 43, poz. 248);
- 3) ustawa z dnia 1 marca 1949 r. o zmianie niektórych przepisów o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. Nr 18, poz. 109 oraz z 1958 r. Nr 23, poz. 97);
- 4) ustawa z dnia 6 czerwca 1958 r. o zwalczaniu nadużyć w zakresie wykorzystywania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy (Dz. U. z 1968 r. Nr 7, poz. 43) — z zastrzeżeniem art. 52 ust. 2 niniejszej ustawy;
- 5) art. 14—15 i art. 23 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 r. o zwalczaniu gruźlicy (Dz. U. Nr 27, poz. 170);
- 6) art. 8 ust. 3 i 4 oraz art. 18 ustawy z dnia 13 listopada 1963 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 50, poz. 279 oraz z 1971 r. Nr 12, poz. 115);
- 7) ustawa z dnia 28 stycznia 1968 r. o zmianie i uzupełnieniu przepisów w sprawie nieuzasadnionej absencji w pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 12);
- 8) ustawa z dnia 6 lipca 1972 r. o podwyższeniu zasiłków przysługujących z ubezpieczenia społecznego w razie choroby pracownika (Dz. U. Nr 27, poz. 191).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie stosuje się przepisy wykonawcze do ustaw wymienionych w ust. 1 z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszej ustawy.

Art. 59. 1. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r. — z tym że przepisy art. 24 i 25 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

2. Do czasu wejścia w życie art. 24 i 25 zachowują moc przepisy art. 105 ust. 1 pkt 3 i art. 110 ust. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 58 ust. 1 pkt 1.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

281

USTAWA

z dnia 17 grudnia 1974 r.

o zmianie ustawy o spółdzielniach i ich związkach.

W celu dostosowania ustawy o spółdzielniach i ich związkach do przepisów Kodeksu pracy stanowi się, co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61) dział II tytułu II części I otrzymuje brzmienie:

„Dział II.

Spółdzielnie pracy.

Art. 122. Przedmiotem gospodarczej działalności spółdzielni pracy jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o pracę osobistą członków.

Art. 123. § 1. Spółdzielnia i członek spółdzielni mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Poza wyjątkami przewidzianymi w przepisach ustawy odmowa nawiązania stosunku pracy lub pozostawania w takim stosunku stanowi naruszenie istotnych praw i obowiązków wynikających ze stosunku członkostwa.

§ 2. Stosunek pracy pomiędzy spółdzielnią a jej członkiem nawiązuje się przez spółdzielczą umowę o pracę.

§ 3. Okres między powstaniem stosunku członkostwa a rozpoczęciem pracy nie może przekraczać sześciu miesięcy.

§ 4. W przypadku nienawiązania stosunku pracy z winy spółdzielni członek może w ciągu roku od dnia powstania członkostwa dochodzić nawiązania spółdzielczej umowy o pracę oraz odszkodowania według zasad prawa cywilnego.

Art. 124. § 1. Za pracę w spółdzielni członek spółdzielni otrzymuje wynagrodzenie bieżące. Ponadto członek spółdzielni uczestniczy w podziale czystej nadwyżki bilansowej.

§ 2. Wynagrodzenie bieżące oraz udział w nadwyżce bilansowej korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie pracy dla wynagrodzenia pracownika.

Art. 125. § 1. Wypowiedzenie członkowi spółdzielni warunków pracy lub płacy jest dopuszczalne:

- 1) w przypadkach wynikających z uzasadnionych potrzeb gospodarczych lub organizacyjnych spółdzielni, a w szczególności w przypadku wprowadzenia nowych zasad wynagradzania, likwidacji działu pracy, w którym członek jest zatrudniony, likwidacji zajmowanego przez niego stanowiska pracy albo konieczności zatrudnienia na danym stanowisku osoby o wyższych lub specjalnych kwalifikacjach,
- 2) w razie utraty przez członka zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy stwierdzonej orzeczeniem lekarskim albo niezawinionej przez niego utraty uprawnień koniecznych do jej wykonywania.

§ 2. Wypowiedzenie warunków pracy i płacy członkowi zatrudnionemu na stanowisku kierownika spółdzielni, jego zastępcy i głównego księgowego nie podlega ograniczeniom, o których mowa w § 1.

Art. 126. W razie gospodarczej konieczności walne zgromadzenie, w celu zapewnienia pracy wszystkim członkom, może skrócić równomiernie czas pracy i zmniejszyć odpowiednio wynagrodzenie członków spółdzielni bez wypowiedzenia spółdzielczej umowy o pracę. Uchwała walnego zgromadzenia powinna dotyczyć co najmniej jednego działu pracy lub wszystkich członków wykonujących pracę tego samego rodzaju.

Art. 127. § 1. Spółdzielcza umowa o pracę wygasa z ustaniem członkostwa oraz w przypadkach, w których przepisy prawa pracy przewidują wygaśnięcie umowy o pracę z mocy prawa.

§ 2. Rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w czasie trwania członkostwa jest niedopuszczalne, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 128 i 130.

Art. 128. Spółdzielnia może rozwiązać z członkiem spółdzielczą umowę o pracę w czasie trwania członkostwa z zachowaniem przewidzianego w Kodeksie pracy okresu wypowiedzenia w razie:

- 1) nabycia przez członka prawa do emerytury,
- 2) zmniejszenia na podstawie uchwały rady spółdzielni stanu zatrudnienia podyktowanego gospodarczą koniecznością.

Art. 129. § 1. W razie naruszenia przez spółdzielnię przepisów art. 125 § 1, art. 128 i 132 członkowi spółdzielni służy roszczenie o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia spółdzielczej umowy o pracę lub jej warunków, a jeżeli spółdzielcza umowa o pracę uległa już rozwiązaniu — roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach.

§ 2. Członkowi spółdzielni, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy, w wysokości przeciętnego wynagrodzenia bieżącego z ostatnich trzech miesięcy oraz odpowiedni udział w części czystej nadwyżki bilansowej. Wynagrodzenie to

zmniejsza się o wynagrodzenie za pracę, które członek spółdzielni uzyskał podejmując w tym czasie zatrudnienie w innym zakładzie pracy.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do członka spółdzielni, który po wypowiedzeniu mu warunków pracy lub płacy z naruszeniem art. 125 przystąpił do pracy na warunkach określonych w tym wypowiedzeniu.

Art. 130. § 1. W czasie trwania członkostwa spółdzielnia może rozwiązać spółdzielczą umowę o pracę bez wypowiedzenia tylko z przyczyn uzasadniających według przepisów Kodeksu pracy takie rozwiązanie umowy bez winy pracownika.

§ 2. Członkowi, z którym rozwiązano spółdzielczą umowę o pracę bez wypowiedzenia mimo braku przyczyn, o których mowa w § 1, lub z naruszeniem przepisu art. 132 służy roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach.

§ 3. Członkowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy według zasad określonych w art. 129 § 2, nie mniej jednak niż w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Art. 131. § 1. Wypowiedzenie i rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę wymaga przewidzianego w Kodeksie pracy współdziałania z organami związku zawodowego.

§ 2. Przepisy art. 125 § 1 oraz art. 128—130 nie wyłączają stosowania korzystniejszych dla członków spółdzielni przepisów prawa pracy, dotyczących szczególnych zakazów lub ograniczeń wypowiedzania umów o pracę.

Art. 132. Oświadczenie spółdzielni o wypowiedzeniu spółdzielczej umowy o pracę i o rozwiązaniu tej umowy bez wypowiedzenia, jak również o wypowiedzeniu warunków pracy lub płacy powinno być złożone w formie pisemnej z podaniem przyczyn uzasadniającej wypowiedzenie lub rozwiązanie. Uzasadnienie nie jest wymagane przy wypowiedzeniu warunków pracy i płacy członkowi spółdzielni zatrudnionemu na stanowisku kierownika spółdzielni, jego zastępcy i głównego księgowego.

Art. 133. § 1. Po ustaniu przyczyn, które uzasadniały wypowiedzenie lub rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę bez wypowiedzenia przez spółdzielnię w czasie trwania członkostwa, spółdzielnia i członek spółdzielni obowiązani są zawrzeć spółdzielczą umowę o pracę.

§ 2. W razie naruszenia przez spółdzielnię obowiązku, o którym mowa w § 1, członkowi spółdzielni służy roszczenie o nawiązanie stosunku pracy i zapewnienie warunków pracy odpowiadających aktualnym możliwościom gospodarczym spółdzielni. Członkowi, który podjął pracę, przysługuje wynagrodzenie na zasadach określonych w art. 129 § 2.

Art. 133¹. § 1. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić:

- 1) z przyczyn uzasadniających według przepisów Kodeksu pracy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- 2) w przypadku ciężkiego naruszenia obowiązków członkowskich albo umyślnego działania na szkodę spółdzielni.

§ 2. Przepisy § 1 nie wyłączają stosowania art. 21 § 1.

§ 3. Spółdzielnia obowiązana jest niezwłocznie wykluczyć członka w przypadku porzucenia przez niego pracy. Przepisu art. 21 § 3 nie stosuje się.

Art. 133². § 1. Wykreślenie z rejestru członków spółdzielni może nastąpić tylko w przypadku, gdy:

- 1) okres przerwy w zatrudnieniu na skutek rozwiązania spółdzielczej umowy o pracę trwa z przyczyn niezależnych od spółdzielni dłużej niż jeden rok,
- 2) członek utracił w znacznym stopniu lub całkowicie zdolność do pracy, a spółdzielnia nie może przesunąć go na stanowisko odpowiadające jego ograniczonej zdolności do pracy,
- 3) członek utracił pełną zdolność do czynności prawnych,
- 4) członek spółdzielni lub członek jego rodziny pozostający z nim we wspólnym gospodarstwie domowym podjął wykonywanie rzemiosła lub inną działalność gospodarczą tego samego rodzaju co działalność gospodarza spółdzielni.

§ 2. W przypadkach wymienionych w § 1 pkt 2 i 4 skutki prawne wykreślenia nie mogą nastąpić wcześniej niż z upływem okresu przewidzianego w Kodeksie pracy dla wypowiedzenia umowy o pracę.

Art. 133². Spółdzielnia podejmuje uchwałę o wykluczeniu członka ze spółdzielni lub wykreśleniu go z rejestru członków po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

Art. 133⁴. § 1. Członkowi spółdzielni zatrudnionemu na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, który został bezzasadnie wykluczony ze spółdzielni lub wykreślony z rejestru członków, przysługują roszczenia przewidziane w art. 129 § 1 i 2.

§ 2. Członkowi spółdzielni, który mimo bezzasadnego wykluczenia ze spółdzielni lub wykreślenia z rejestru członków nie dochodzi przywrócenia do pracy ani nawiązania członkostwa, przysługuje odszkodowanie odpowiadające wynagrodzeniu za okres wypowiedzenia.

Art. 133⁵. § 1. Do rozpatrywania sporów o roszczenia członków ze spółdzielczej umowy o pracę mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu pracy dotyczące rozpatrywania sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy, z uwzględnieniem przepisów § 2—6.

§ 2. Zakładowe komisje rozjemcze powołuje się we wszystkich spółdzielniach pracy, zatrudniających w ramach stosunku pracy co najmniej 50 osób.

§ 3. Powiatowe komisje odwoławcze do spraw pracy rozpatrują w zakresie spółdzielczej umowy o pracę, poza sprawami określonymi w Kodeksie pracy, wnioski członków o przywrócenie do pracy lub o odszkodowanie w związku z wygaśnięciem umowy o pracę na skutek bezzasadnego wykluczenia ze spółdzielni lub wykreślenia z rejestru członków.

§ 4. Termin do wniesienia przez członka spółdzielni odwołań lub wniosków wynosi 14 dni i liczy się od dnia doręczenia członkowi zawiadomienia na piśmie o wykluczeniu go ze spółdzielni, wykreśleniu z rejestru członków, rozwiązaniu spółdzielczej umowy o pracę, wypowiedzeniu warunków pracy lub płacy, wypowiedzeniu spółdzielczej umowy o pracę oraz odmowie nawiązania tej umowy.

§ 5. Roszczenia wynikające z członkostwa, o których mowa w art. 123 § 4 i w art. 133 § 2, oraz z tytułu wadliwego wypowiedzenia warunków pracy i płacy mogą być dochodzone przed powiatową komisją odwoławczą do spraw pracy po wyczerpaniu postępowania wewnątrzspółdzielczego lub po bezskutecznym upływie terminów ustalonych w statucie spółdzielni do podjęcia decyzji przez organy odwoławcze. W tych przypadkach bieg terminów, o których mowa w § 4, liczy się odpowiednio od doręczenia członkowi spółdzielni ostatecznej decyzji podjętej w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym lub od upływu terminu ustalonego w statucie spółdzielni do podjęcia decyzji przez organ odwoławczy spółdzielni.

Art. 133⁶. W razie prawomocnego orzeczenia wydanego w trybie art. 133² o przywróceniu do pracy członka bezzasadnie wykluczonego ze spółdzielni lub o uznaniu wykreślenia członka z rejestru członków za bezskuteczne spółdzielnia jest obowiązana nawiązać z powrotem stosunek członkowski.

Art. 133⁷. § 1. W sprawach o istnienie członkostwa, o wykluczenie ze spółdzielni lub wykreślenie z rejestru członków właściwe są sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy.

§ 2. Przy rozpatrywaniu spraw, o których mowa w § 1, sąd orzeka również o roszczeniach z tytułu bezzasadnego wykluczenia ze spółdzielni lub wykreślenia z rejestru członków.

Art. 133⁸. W sprawach nie unormowanych przepisami art. 122—133⁷ i innymi przepisami dotyczącymi spółdzielczej umowy o pracę, mają odpowiednie zastosowanie przepisy prawa pracy, z wyjątkiem przepisów Kodeksu pracy o zawieraniu umów o pracę na okres próbny i okres wstępny.

Art. 133⁹. § 1. Statut spółdzielni może uzależnić przyjęcie na członka od odbycia okresu kandydackiego. W takim przypadku statut powinien wskazywać organ spółdzielni uprawniony do przyjmowania kandydatów i określać czas trwania okresu kandydackiego. Okres ten dla kandydata, który po raz pierwszy nawiązuje stosunek pracy lub który w żadnym zakładzie nie przepracował co najmniej 1 roku, nie może być krótszy od jednego roku.

§ 2. W stosunku do kandydatów na członków spółdzielni termin przewidziany w art. 14 § 3 biegnie od dnia zakończenia okresu kandydackiego.

§ 3. Do kandydatów na członków spółdzielni stosuje się przepisy Kodeksu pracy dotyczące osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, jednakże stosunek pracy między kandydatem a spółdzielnią może być rozwiązany wcześniej, z zachowaniem obowiązującego okresu wypowiedzenia, przewidzianego dla rozwiązania umowy zawartej na czas nie określony.

§ 4. Statut może przyznać kandydatom niektóre prawa i obowiązki członków spółdzielni.

§ 5. Pracownicy spółdzielni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nie określony, ubiegający się o przyjęcie na członków spółdzielni, są zwolnieni od odbycia okresu kandydackiego.

Art. 133¹⁰. § 1. Statut może przewidywać zatrudnienie wszystkich lub niektórych członków nie w ramach stosunku pracy, lecz na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, w szczególności zaś na zasadach pracy nakładczej, jeżeli jest to uzasadnione rodzajem działalności spółdzielni. Spółdzielnia ma obowiązek równomiernie rozdzielać pracę między tych członków, z uwzględnieniem ich kwalifikacji. Członek nie może odmówić wykonania powierzonej mu pracy, chyba że zachodzą ważne przyczyny uzasadniające odmowę.

§ 2. Do członków spółdzielni, o których mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 123 § 1 oraz art. 124 § 1.

§ 3. Prawa i obowiązki członków, o których mowa w § 1, przypadki uzasadniające wykluczenie tych członków ze spółdzielni oraz ich wykreślenie z rejestru członków określa szczegółowo statut spółdzielni.

Art. 2. Tracą moc postanowienia statutów spółdzielni sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 3. Spółdzielnie pracy dokonają zmian swoich statutów, w celu dostosowania ich do przepisów niniejszej ustawy, najpóźniej w ciągu jednego roku od daty jej wejścia w życie.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

282

USTAWA

z dnia 17 grudnia 1974 r.

o uposażeniu żołnierzy.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne według zasad określonych w ustawie.

Art. 2. 1. Uposażenie żołnierzy składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków. W skład uposażenia mogą również wchodzić premie.

2. Inne należności pieniężne obejmują:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie w związku z powołaniem do zawodowej służby wojskowej,
- 2) zasiłki na utrzymanie rodziny żołnierzy niezawodowych,
- 3) nagrody i zapomogi,
- 4) należności za podróże i przeniesienia służbowe,
- 5) należności w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej,
- 6) należności pośmiertne.

Art. 3. 1. Z tytułu pełnienia służby wojskowej żołnierz otrzymuje tylko jedno uposażenie określone w ustawie.

2. Za wykonywanie czynności zleconych, wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe, żołnierz może otrzymywać odrębne wynagrodzenie według zasad ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 4. 1. Żołnierzom mogą być przyznawane nagrody i zapomogi.

2. Zasady tworzenia i wysokość funduszków na nagrody i zapomogi określa Rada Ministrów.

Art. 5. W razie podróży służbowej oraz przeniesienia na inne miejsce służbowe żołnierzom przysługują należności pieniężne w wysokości i według zasad określonych przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 6. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem stawienia się żołnierza do pełnienia służby w określonym miejscu.

2. Zmiana wysokości uposażenia następuje z dniem powstania okoliczności uzasadniających tę zmianę.

3. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana wysokości uposażenia nastąpiła w określonym dniu miesiąca kalendarzowego, uposażenie za każdy następny dzień do końca tego miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia.

Art. 7. 1. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym żołnierz:

- 1) został zwolniony z czynnej służby wojskowej,
- 2) zmarł lub zaginął,
- 3) otrzymał urlop bez prawa do uposażenia.

2. Prawo do uposażenia żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej wygasa po upływie roku od zwolnienia ze służby, z zastrzeżeniem przepisów art. 18.

3. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy żołnierzy powołanych do odbycia czynnej służby wojskowej na okres nie przekraczający trzech miesięcy. Żołnierze ci tracą prawo do uposażenia z dniem zwolnienia z czynnej służby wojskowej.

Art. 8. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ wojskowy właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić upływu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) każda czynność przed organem wojskowym właściwym do rozpatrywania roszczeń, przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia,
- 2) uznanie roszczenia.

Art. 9. Uposażenie i inne należności pieniężne pobrane przez żołnierza, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 10. 1. Uposażenie i inne należności pieniężne określone w ustawie są wolne od podatku od wynagrodzeń.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi zasady stosowania podatku wyrównawczego w odniesieniu do żołnierzy.

Rozdział 2

Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy zawodowych.

Art. 11. 1. Uposażenie zasadnicze żołnierza zawodowego obejmuje:

- 1) uposażenie według stopnia wojskowego,
- 2) uposażenie według stanowiska służbowego.

2. Rada Ministrów ustala stawki uposażenia zasadniczego:

- 1) według stopnia wojskowego — z uwzględnieniem wyслуги lat,